

מינו להוציא

במשנה בריש ב"מ איתא, זה אומר כולה שלי וזה אומר חציה שלי האומר כולה שלי ישבע שאין לו בה פחות מג' חלקים והאומר חציה שלי ישבע שאין לו בה פחות מרביע זה נוטל שלשה חלקים וזה נוטל רביע.

ושם בתוס' ד"ה וזה נוטל רביע הקשו וז"ל, "וא"ת יהא נאמן דחציו שלו מיגו דאי בעי אמר כולה שלי וכו'. ומפרש ריב"ם דמיגו להוציא לא אמרינן דבחציו השני מוחזק זה כמו זה" עכ"ל. וכ"ה בשאר ראשונים.

וכן חזינן שם קט"ז ע"א בתוס' ד"ה והא דמשמע מיניה שהמכיר כליו וספריו ביד אחר שיהא נאמן לומא נגנבו במיגו שיטען השאלתיו לך. ותירץ התם תוס' דלא אמרינן מיגו להוציא.

ומאידך חזינן בכ"מ שלכאורה אמרינן מיגו להוציא.

הגמ' בכתובות ט"ז ע"א וכ"ה התם י"ב ע"ב שהנושא אשה ולא מצא לה בתולים היא אומרת משארסתני נאנסתי ונסתחפה שדחו, נאמנת במיגו שיכלה לטעון מוכת עץ אני. וכן נפסק להלכה בר"מ פ"יא מאישות ה"א. ולכאורה הוי מיגו להוציא, שע"י המיגו מקבלת כתובה של מאתים ולא של מאה כדין בעולה. וע' בהגהמ"י פט"ו מטוען ונטען, ושם באות ט' כתב שהטעם שנאמנת משום שהיא בחזקת בתולה וטוענת ברי והוא טוען שמא, לכן מועיל המיגו, כלומר המיגו מחזק את דבריה. (המיגו מהני כתוספת לטענת ברי ולחזקה)

וכן בב"ב ל"ב ע"ב והביאו התוס' הנז', 'ההוא דאמר ליה לחבריה מאי בעית בהאי ארעא א"ל מינך זבינתה והא שטרא אמר ליה שטרא זייפא הוא גחין ולחיש ליה לרבה אין שטרא זייפא הוא מיהו שטרא מעליא הוה לי ואירכס ואמינא אינקיט האי בידאי כל דהו. אמר רבה מה לי לשקר אי בעי אמר ליה שטרא מעליא הוא" וכו'. ולכאורה התם חזינן דיכול להוציא ממון ע"י מיגו. ותירץ הכא תוס', דהתם גם אם היה שותק היו מגלים זאת, כי החתימה היתה ניכרת לעומדים שם, וכן נפסק בר"מ פט"ו מטוען ונטען ה"ט.

וכן בב"ב ל"ו ע"א 'הנהו עיזי דאכלו חושלא בנהרדעא אתא מרי חושלא תפסינהו והוה קא טעין טובא אמר אבהו דשמואל יכול לטעון עד כדי דמיהם דאי בעי אמר לקוחות הן בידך, ונפסק בר"מ פ"י מטוען ונטען ה"ג. והנה הוי מיגו להוציא ממון ואמרינן. וכבר תי' התם הרא"ש, וכן משמע מלשון הר"מ שנאמן משום דהוי משכון, וצ"ב.

ולפ"י הכל א"ש, אך ישנו עוד מקרה נוסף והוא בכתובות פ"ה ע"א וכן בשבת מ"ב ע"א דאמרינן התם 'אבימי בריה דרב אבהו הוּו מסקי ביה זוזי בי חוזאי שדרינהו ביד חמא בריה דרב אבהו אזל פרעינהו אמר להו הבו לי שטרא אמרו ליה סטראי נינהו וכו' אמר ליה מיגו דיכולים לומר להד"ם יכולים נמי למימר סטראי נינהו", א"כ משמע מהכא דיכולים להוציא עכשיו חוב כביכול נוסף משום המיגו, וכן

פסק הר"מ פ"ד מלוה ולוה ה"ט. וגם ע"ז תירץ ההגה"מ דלעיל, דהכא איירי בשטר, ובשטר אמרינן מיגו להוציא, ויתבאר לקמן.

[מקרה נוסף הוא בב"מ ל"ד ע"א בדין רב בר שרשום, וע"ש בפ"י הגרנ"ט דהוי משום מיגו להוציא, ותמוה דלכאורה התם הוי מיגו להחזיק. ע"י גרנ"ט ס"י קע"א].

אך לכאורה התירושים הם כל מקום לעצמו, וצ"ב אם אפשר לומר כלל בזה.

בשו"ע חו"מ ס"י פ"ב סעי' י"ב פסק הרמ"א וז"ל, 'זאין המלוה נאמן במיגו דאין אומרים מיגו להוציא (טור ס"י ט' ב"י, תוס' פרק ח"ה, ר"מ סוף שבועות, מרדכי ריש ב"מ ואשרי פרק הכותב) ויש חולקים וס"ל דאמרינן מיגו להוציא (ריב"ש של) עכ"ל. אי"כ חזינן, הא דטענינן מיגו להוציא או לא הוי מח' הפוסקים, ורוב הפוסקים ס"ל דלא אמרינן מיגו להוציא.

והנה יעויין בספר חלקת יוסף ס"י י"ט לחותן מו"ר מרן ראש הישיבה זצ"ל שכתב דיש לחקור לגבי מיגו להוציא 'אם בכח מיגו בין לפטור בין לחייב ומאי דלא מהני מיגו להוציא משום דחזקא עדיפא ממיגו וכמו דחזקת ממון עדיף מרוב אף דמצד דין רוב הוה מהני אף לחייב או דנימא דהטעם דלא מהני מיגו להוציא הוא לאו בחזקת ממון גופא אלא משום דאין בכח מיגו כ"א לפטור" וכו' ועיין בהמשך שם. וע"ע בקצוה"ח ס"י פ"ב ס"ק י"א שכתב בשם התומים שכ"כ.

ולכאורה קשיא בזה מתרי צדדי, שהרי הגמ' ריש ב"ב ה' ע"ב דנה האם אמרינן במקום חזקה מה לי לשקר או לא, יעוי' שם. ולכאורה מהא דפסקינן דלא אמרינן מיגו להוציא משום שהחזקה עדיפא, אי"כ תפשוט מהכא ונתלי הא בהא. וע"ק מאידך, שידוע הוא הדין שאין חולכים בממון אחר הרוב (וע"י ב"ב צב ע"ב) וכן נפסק בשו"ע חו"מ ס"י רל"ב סעי' ג', ורק עדים יכולים להוציא ממון שנא' "על פי שנים עדים יקום דבר" וכו', ומהיכי תיתי דתהוי ס"ד שמיגו יהיה מספיק חזק שיוציא ממון, אלא ודאי המיגו חלש, וקשיא לבי צדדי החקירה.

ועו"ק, בגמ' שהזכרנו בענין גחין ולחיש (ב"ב ל"ו ע"א), דלכאורה הוי מיגו להוציא, ות"י שם תוס' דהוי מיגו דאי בעי שתיק. ולכאורה קשיא טובא, שהרי התם הוי מיגו להחזיק הקרקע שבידו ולא להוציא. ושמא תרצה לומר דהתם קרקע בחזקת בעליה עומדת והוא רוצה ע"י שהשטר להוציא מחזקה זו, לפי"ז צ"ב מה נחלקו נו"כ השו"ע התם האם מיירי בהחזיק ג"ש או לא שהרי בא להעביר השדה מכח שטר קניה או מיגו שמחזיק את השטר.

לפי דברים אלו צריך גם להבין את דברי הרמב"ן התם שהביא דברי הר"י מיגאש דלא אמרינן מיגו להוציא, ומה שייך ד"ז התם?

אלא נראה דהסבר דברי הרמב"ן הם, שברגע שזה באמת ברשות המחזיק אזי לא הוי מיגו להוציא, ולכן אמרינן מיגו, וזו דעת רבא עיי"ש [ואם ת"ל דהוי שטרא ולכן מועיל, הוי שטרא זייפא וכמאן דליתא שטרא]. ולפי דברים אלו נפקא לן שכאשר המיגו רק בא לחזק את השטר אזי לא חשיב מיגו להוציא שהרי השטר הוא המוציא ולא המיגו. ויעוי' בב"מ ק"י ע"א תוד"ה א"ל רבנו וכו' גבי מיגו להוציא בשטר. ובנתיה"מ בכללי התפיסה ס"ק כ"ד כת' דאמרי' מיגו להוציא בשטר משום דהוי כגבוי, ויתבאר.

והשתא דאיתן להכי, צ"ב מהו דין מיגו.

מצינו באחרונים שחקרו בדין מיגו האם הוי מדין אגן סהדי שאומר אמת, דמ"ל לשקר, דהיה יכול לטעון טענה טובה מזו. או דהוי מדין נאמנות, כלומר שבכח הנאמנות שיש לו לטעון טענה אחרת נאמן גם על טענה זו, ובזה נ"מ למיגו לחצי טענה (קוב"ש ח"ב ס"י י"ג).

אך בדין השני מצינו הבחנה דקה, שבשיעורי הגר"ש שקאפ זצ"ל על מס' בי"מ סי' ה' כתב וז"ל, 'לחזק את חזקת הטוען כיון שהיה בכוחו לזכות באופן אחר הוה הדבר בחזקתו יותר' עכ"ל. והנה בזה ההבדל בדברים פשוט, שמש"כ ר' אלחנן הי"ד הוה שמתוך שהיה יכול לטעון טענה א' ולהיות נאמן, נאמן גם בזו, אך בדברי הגר"ש זצ"ל נראה ההסבר, שמתוך שיכול להביע בעלותו על החפץ בצורות שונות, יכול להביע גם בטענה זו אפי' אם בזה מתבטאת בעלותו בצורה חלשה יותר, וזה יחזק את ביטוי בעלותו. ובאמת אפש"ל שלר"א הוה לחזק הטענה ולגר"ש הוה לחזק את ביטוי הבעלות.

ואפשר לפרש לפי"ז מ"ט לא אמרי' מיגו להוציא וליישב את דברי החלקת יוסף, דאם נאמר שמיגו הוה משום בירור אז כנגד חזקה המיגו חלש על מנת לברר את האמת. אך אם נסביר שהמיגו הוה נאמנות או כח הטענה נראה שיש להבדיל בין ר"א לר"ש, כאשר לקוב"ש כל כח המיגו הוה לחזק טענתו שיכול לטעון טענה אחרת וכו', א"כ כאשר עומדת כנגד זה חזקה של אחר אזי המיגו חלש מדי ומתבטלים המיגו והטענה. משא"כ לגר"ש שקאפ שברגע שהוה מיגו להוציא כביכול אין כאן כלום, שהרי כל דבריו הם שהמיגו מחזק את בעלותו, כלומר מוחזקותו, אבל אם זה לא אצלו אין את מה לחזק, וממילא המיגו בפ"ע טוב, אך אין לו על מה לחול, וממילא הוה משום שהחזקה של השני עדיפא. ובזה אפי"ל דמחזק את מוחזקותו, אבל לאו דוקא כאשר זה נמצא בידו, אלא אפי' כאשר נמצא ביד אחר מוחזקותו קיימת אע"פ שאינו בידו, אך הוה דוחק.

א"כ בין אם נסביר שמיגו מטעם בירור או שנסביר מטעם נאמנות, הטעם דלא אמרינן מיגו להוציא הוה מצד דהוה מיגו חלש, משא"כ אם נסביר דמיגו הוה מצד כח הטענה א"כ הא דלא אמרי' מיגו להוציא הוה משום שהחזקה של השני עדיפא, וכן הוה בקצוה"ח סי' פ"ב סק"ד דהוה משום שחזקה עדיפא ע"ש. אלא דלפי"ז לכאורה יש להקשות על הקוב"ש, שהרי מצינו בכמה מקומות שמיגו הוה מטעם רוב (ע"י בנתה"מ שכתב לעיל דמשה מיגו לס"ס דלרשב"א ועוד הוה מטעם רוב ואכמ"ל. אף שלפי"ז אם לא אזלי בתר רובא בממון להוציא שפיר מובן מ"ט לא אמרינן מיגו להוציא וכ"ה בש"ש ועוד), ולפי מה שביארנו היתה הו"א שיוציא ממון ע"י מיגו.

והנה בתוס' ב"ק כז' ע"א ד"ה קמ"ל וכ"ה בתוס' סנהדרין ג' ע"ב ד"ה דיני ממונות דהק' שילכו בממון אחר הרוב כמו בנפשות ואפי' ברובא דליתא קמן. ועי"ש שתי' שבדיינים המיעוט בטל ולא שייך למימר אוקי ממונא בחזקת מריה, דהא בי"ד מפקי מיניה, אבל גבי שאר ממון דאיכא מיעוט וחזקה לא אזלינן בתר רובא לומר שהמיעוט לא בטל מפני הרוב, ולכן לא שייך ללכת אחרי הרוב. א"כ בנדו"ד דאמרינן לעיל שלשיטת הקוב"ש המיגו חלש, וטעמא מאי הרי הרוב של המיגו הוה כמו הרוב של חזקה, ולמה הוה חלש יותר. משא"כ לגר"ש שקאפ לא שייך להקשות מדוע החזקה עדיפא משום דאין כנגדה שום מוחזקות (כאשר זה להוציא). ויש לתרץ דהכא שאני שהרוב של המיגו חלש יותר מהרוב שהוא חזקה של המוחזק, וזאת משום שכמש"כ הגר"ח על הגמ' בסנהדרין ג' ע"ב ושם בתוס' ובש"ש ש"ד פ"ו, שכאשר יש רוב שבמיעוט לא בטל, אז הרוב אין הולכים כמותו, כלומר אין הולכים אחר הרוב כאשר המיעוט לא בטל, שהרי אל המיעוט מצטרפת חזקה (ש"ש). והכא מכיון שיש מקום לומר שהמיעוט בטל שהרי הולך כנגד החזקה של קרקע בחזקת בעליה עומדת וכדו', וממילא כאילו בטל המיעוט ואזלינן בתר רובא, וממילא המיגו הוה חלש יותר מהחזקה.

אך כאן צריך לכאורה לברר מה הכח הטמון במוחזקות שעומדת כחזקה נגד המיגו להוציא. ושמעתי מרבתי שיש בחזקה ב' דינים :

א. שההלכה חייבה אותנו לדון שמה שתחיי שלו. אך ישנו דין נוסף בזה, ב. שהסברא אומרת שמי שרוצה להוציא ממון עליו להוכיח את בעלותו. והי' בטענת שמא - שהרי אין את הסברא, שהרי אפילו לדבריו אינו תחיי עיי ראיות וכדו', אך את ההלכה יש משום שבמציאות זה תחיי. (ומובנים לפי' דברי השי"ש בשער ד' פי"י, עיי"ש)

וממילא נראה דאפ"ל תירוץ נוסף למה שהקשנו לעיל מדוע המיגו חלש? ונראה דהוא פשוט שבעל החזקה תופס בידו את שני הדינים בחזקה, אך בעל המיגו מחזיק לכל היותר דין אחד, שאולי יש לו ראייה להוציא ממון או רוב להוציא את הממון, כלומר יש לו את הסברא אך את הדין שזה תחיי אין לו, שהרי זה תחיי השני וממילא הוא חלש יותר.

ולפי' יבואר מה שהקשה שיועיל מיגו להוצאת ממון? שישנה הו"א שיועיל משום שהרי מי"ש האי רובא מהאי חזקה שהוא רוב ותירצנו וא"ש.

אך ד"ז ק"ק, שהרי בקצוה"ח סי' פ"ב סק"ג כתב דמהני מיגו לאפוקי מחזמ"ק, וכ"ה בשי"ש דרוב עדיף מחמ"ק, אי"כ קשיא טובא ממש"כ: אלא יע"י ברא"ש קידושין סי' גבי נתקדשה לדעת אביה וניסת שלא לדעת דמבואר התם דלא מהני רובא נגד חמ"ק, שהרי הוא חזקת ממון, וע"י בזה בקוב"ש ח"ב סי' ח'. וצ"ל דנסבור כדעת הרא"ש בזה.

וממילא מתורצת גם השאלה מדוע אי' לפשוט מהכא האם מיגו נגד חזקה אמרינן או לא משום שהכא המיגו לא מועיל זה מסיבה אחרת ולא כמו סתם מיגו כנגד חזקה.

והנה במש"כ לעיל דמיגו להוציא בשטר שמא מהני טפי, צ"ב מהו יסוד ד"ז.

(ואפשר לאמר דמיגו להוציא בשטר מהני משום שביד בעל השטר איכא נמי את הראיה דהוי שלו וגם את החזקה משום השטר. וכן יעוי' במש"כ לעיל בשם נתה"מ בכללי התפיסה).

בשו"ע חו"מ סי' מ"ג סעי' כו-כז פסק וזה לשונו:

סעי' כ"ז - "ראובן שהוציא שטי"ח על שמעון שזמנו ביום כך ושמעון הוציא שובר על שטר כתוב באותו היום עצמו יד בעל השטר על התחתונה".

סעי' כ"ז - "ראובן שהוציא שטי"ח על שמעון שזמנו ה' בניסן ושמעון הוציא שובר שנכתב בחמשה בניסן כתוב בו שמחל ראובן לשמעון כל תביעותיו שהיו לו עליו עד אותו היום ראובן גובה שטרו דבלשון העולם עד ולא עד בכלל אבל אם היה כתוב בו שמחל לו על כל תביעות שיש לו עליו עד עכשיו הוי ספק ומספיקא לא מפקינן ממונא".

ושם בש"ך ס"ק מ"ה - הביא בשם הדי"מ שדחה את הדין הכתוב בסעי' כ"ז משום שזה סותר את הדין בסעי' כ"ז. וברא"ש תשובות כלל ע"ו ראובן שהוציא שובר וכו' וכן שם ברא"ש הביא תשו' נוספת, ושתי תשובות אלו הם שני הסעיפים בשו"ע ולכאורה סותרים זא"ז. ולכאורה הטעם בתשובה השניה ברירא טפי, לפי דבשטרות כמו בנדירים אזלינן בתר לשון בני"א, ועיי"ש בהגהות הגר"א ס"ק מ' שגכ"כ וכ"ה בנדירים ס"ג ע"א. ותירצו האחרונים (ויעיי' בחת"ס) והמהר"א אבן ששון סי' פ' וסי' קצ"ג כתב לתרץ דבתשובה הראשונה פסק הרא"ש משום שאחד טוען נכתב השובר בבוקר והשטר בערב, והשני בעל השטר טוען הפוך, והוי ספיקא ולא מוציאים ממון מספק, משא"כ בתשו' האחרת בעל השטר שלא מוחל על אותו יום כלל, וא"ת שיהיה נאמן לעיל בשטרו מאוחר במיגו דאי בעי אמר שלא מחל אותו יום? ות"י דמיגו להוציא לא אמרינן, וכ"ה לתוס' ולרא"ש פרק ח"ה שגם בשטר לא אמרינן מיגו להוציא.

וחק' עליו הש"ך שדברים אלו תמוהים, שהרי גם בח"ה וגם בדין סטראי בסי' נ"ח אמרינן מיגו להוציא כאשר הוא בשטר, ועיי"ש שתי הסתירה.

ובשי הרא"ש בזה יעוי' בשי"ך חו"מ סי' פ"ג ס"ק ז' ובחתי"ס ב"מ י"ז ע"א אך נראה עדין, שכאשר יש שטר גם הרא"ש יודה דאמרינן מיגו להוציא משום שהוי כביכול לאוקמי ממונא עיי"ש. וכן משמע מהרא"ש ב"ב פ' ח"ה סי' י"ג ובכתובות פ' הכותב סי' ה', ושם בהגה"ה בדברי הריצב"א. ולפי"ז צ"ב בדברי החת"ס דמשמע שבכ"מ סובר הרא"ש דלא אמרינן מיגו להוציא וחזינן דלא היא? ושמא זו כוונת החת"ס. אך נראה דהתם מיירי במיגו להוציא בשטר, אך הוי כנגד שטר וצ"ב. וכן מדוע לא הביא את הרא"ש בכתובות?

הסמ"ע בסי' פ"ב ס"ק מ"ה - פסק דכאשר יש שטר ביד התובע אמרינן מיגו להוציא, וד"ז הוא בבעה"ת שער כ"א דין ג' וכן בתשובת הרמב"ן ר"ס ק' וסי' פ"ב באה"ט ס"ק כ"ו. וכן הגמ"י פט"ו מטוען ונטען אות ט', וצריך להבין סברא זו. והנה מצינו בסמ"ע התם ס"ק מ"ה וז"ל: והא דסתמו הטור והמחבר וכתבו דלא אמרינן מיגו להוציא הי"ט דכל שיש ביד ושטרא מעליא הי"ל כמיגו בידו ואינו נקרא מוציא אלא שהצריכו שבועה וכו"ו עכ"ל.

אי"כ הטעם הוא שבשטר מועיל מיגו להוציא משום דלא הוי מוציא, משום דכגבוי דמי, וכמו שהבאנו לעיל בשם נתה"מ.

וקשיא, שהרי קיי"ל דלאו כגבוי דמי כמשי"כ הקצות סי' פ"ב ס"ק י', אי"כ מדוע בשטר יועיל מיגו להוציא, ע"כ צ"ל שיש גם בזה מח' האם כל העומד ליגבות כגבוי דמי אמרינן בשטרא או לא, ואז אי"ש. (ועפ"ז יעוי' משי"כ במק"א). ומוכרחים לומר דאמרינן מיגו להוציא בשטרא, דאל"כ קשיא סטרא. ואיברא דהחולקים ע"ז הם ספר הכריתות (ר"ש מקינון) והמרדכי דס"ל דגם בשטר לא מהני מיגו להוציא, והם סוברים משום דלאו כגבוי, משא"כ שאר פוסקים.

אך אפשר להסביר דלכו"ע לאו כגבוי דמי, ואעפ"כ מוציא, דאפ"ל שמחלוקתם האם דבר הגורם למשהו אחר האם הוא מועיל או לא, האם אסור או מותר, כלומר האם הוצאת ממון במיגו בשטר הוי הוצאת ממון ישירה ע"י מיגו או הוצאת ממון עקיפה שהמיגו רק גורם לה שיצטרכו להוציא ממון ולא מוציא בעצמו, ולכן האם מועיל או לא. [כלו' סברת הפוסקים שאומרים שבשטר מועיל משום שלא המיגו הוא המוציא, אלא השטר וכ"ה בסטרא, אך החולקים ס"ל שכל מעורבות שיש למיגו גורעת וגורמת לזה שא"א יהיה להוציא ממון]. וממילא יש כאן נ"מ נוספת לחקירת החלוקת יוסף שאשר מיגו להוציא הוי בשטראז מה שלא מוציא הוא משום שהשטר הוא המחזק את המיגו, ממילא ס"ל שכנגד חזקה אפי' ע"י שטר לא מועיל ומשום שהחזקה עדיפא, דהא לא שייך למימר משום שהמיגו חלש משום שיש שטר. אך אם נאמר שהשטר מוציא אי"כ בכ"מ המיגו חלק וא"א להוציא הכא כאשר בא עם השטר מוציא ואינו חלש.

וכן יש נ"מ נוספת כמשי"כ רע"א בהגהות לשו"ע סי' כ"ג שבכללי המיגו כתב דכאשר המיגו הוא כסיוע לטענת ברי אמרינן מיגו להוציא כמשי"כ.

אי"כ חזינן דדעת הרא"ש והתוס' ושי"פ דלא אמרינן מיגו להוציא, ודעת הרמב"ן והרשב"א כמשי"כ הש"ך סי' פ"ג סעי' ח' - דס"ל דאמרינן מיגו להוציא, וכן דעת הרי"ף כמשי"כ לעיל בדברי החת"ס. אך ישנו מקרה שיודה גם מי שסובר שמועיל - שלא יועיל, בדין של גחין ולחיש, וזאת משום דהסמ"ע (ועוד פוסקים) כ' שכשנכנס לבי"ד מודה שהשטר פסול ואין אומרים מיגו אלא להוכיח מזה שטענתו שטוען מתחילה היא אמת (ולכא"ו זה תלוי בדברי הקוב"ש והגר"ש שקא"פ).

ובשי הרי"מ חזינן לעיל דברי החת"ס שהביא דדעת הרי"ף והרי"מ שוות דס"ל דאמרינן, וצ"ב שהרי הרי"מ פסק דינים אלו.

הר"מ פי"ד ממלוה ולוה ה"ו כתב 'הוציא עליו שטר מקויים ואמר הלוח מזוייף הוא ומעולם לא כתבתיו או שטר אמנה הוא ואמר המלוה כן הדברים אבל שטר אחר הוה לי ואבד אע"פ שהמלוה הוא ששבר את שטרו ואילו רצה אמר אינו מזוייף שהרי נתקיים בבי"ד אינו גובה כלום וכו"ו עיי"ש. ושם בהגמ"י אות מ' כ' דיש מח' מ"ט, האם משום שכאשר בא לבי"ד כבר נתברר שבא עם שטר פסול, או כפי ריב"ם דהוי מיגו להוציא ולא אמרינן מיגו להוציא. א"כ מהר"מ משמע דלא אמרינן כריב"ם. ועו"י במשנה למלך שכת' שבטור סי' פ"ב כתב שאם הודה המלוה שנעשה על תנאי אלא שאומר שעדיין לא קיימו הלוח, על המלוה להביא ראיה ואינו נאמן במיגו, דאין אומרים מיגו להוציא ממון. והק' מהרש"ד ח"ב סי' ס"ה שבטור אמרינן? וכמו שביארנו לעיל, כאן לא מהניא שטרא משום דהוי שטרא חספא, וכן לא דמי לסטראי כמש"כ התם בה"ט שפסק דבסטראי נאמן במיגו להוציא, וכן גם זה בשטר. א"כ חזינן שהר"מ סובר דבכ"מ לא אמרינן מיגו להוציא, והכא מה דאמרינן הוי משום דהוי שטר. וכן פסק ד"ז בשו"ע חו"מ סי' נ"ח סעי' א' - שפסק דין סטראי, ועיי"ש בהגהות הגר"א סי"ק א' שכתב ע"י תוס' ב"ב ל"ב ע"ב סד"ה והלכתא, ושם כתב דלא אמרינן מיגו להוציא, אך סטראי שאני כיון דאיכא שטרא (וכן נראה דה"ה דעת הר"מ). וכן הגמ"י פט"ו מטוען ונטען אות ט' שהוז' לעיל דאמר בשי' הר"מ דאמרינן מיגו לאוקמי ממונא ביד מאן דמוחזק השתא. משמע דמיגו להוציא לא אמרינן, וכן משמע ממה שהקשה מסטראי ות"י דהוי בשטר, משמע שהבין בר"מ דלא אמרינן מיגו להוציא. ועיי"ש פ"ט ה"ח הגמ"י אות ט'.

וכן משמע בבירור ממש"כ הר"מ בפי' המשניות סוף שבועות מ"ה, וכ"ה בשי"ד חו"מ סי' פ"ג סי"ק ט' ובב"י סי' פ"ב, שאם הלוח טוען שטר אמנה והמלוה טוען אינו אמנה אלא שטר מקודם, נשבע הלוח היסת ונפטר, ולא אמרינן שהמלוה יהא נאמן במיגו וכו', א"כ כתב להדיא דלא אמרינן מיגו להוציא. א"כ כמעט בכ"מ מצינו בדברי הר"מ דפסק דלא אמרינן מיגו להוציא, וא"כ צריכים ביאור דברי החת"ס דכתב דשי' הר"מ ס"ל כרי"ף וסיעתו דאמרינן מיגו להוציא.

למסקנא אפ"ל דשי' התוס', הרא"ש, המרדכי, הכריתות (והר"מ) דלא אמרינן מיגו להוציא, ושי' הרמב"ן, הרשב"א, הריב"ש (והר"ף) דאמרינן מיגו להוציא. בערוך השולחן סי' פ"ב סעי' י"ח כללי המיגו כלל ד' כתב וז"ל: 'במיגו להוציא יש מחלוקת אי אמרינן או לא אמרינן אמנם כשמסייע להמיגו שטר כשר שלא איתרע לכ"ע אמרינן מיגו אף להוציא, וכן בברי ושמא כשזה בא להוציא וטוען ברי והשכנגדו טוען שמא, אמרינן מיגו אף להוציא. וכן כשיש חזקה עם המיגו אמרינן אף להוציא (וזה א"ש לפמ"ש"כ). [שי"ד אות ט"ו]. אבל בלא אלו הסכמות רוב הפוסקים דלא אמרינן מיגו להוציא וכו' עיי"ש. ובקרקע לא שייך מיגו להוציא (סמ"ע סי"ק מ"ז). ועיי"ש ע"ז בכללי המיגו לשי"ד אות ט"ו, אך למש"כ נראה דהכל א"ש.